

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4
Negyed évre 2
Külföldre egész évre 12
Papok, tanítók, gazdasági egyéni tagok és közs. elöljáróknak egész évre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor.
— Egy példány ára 16 fillér. —

Megjelen hetenkint egyszer.
vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 1 cm-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérről kezdődnek.
Nyilat. tér sora 1 kor. Hirdetés és nyilat. díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden elapórt érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
— Kéziratok nem adtnak vissza. —

Társadalmi tevékenység.

Minden egyén társadalmi tényező. Ez a helyzete az embert kötelességekkel terheli ugyan, de míg a kötelességek az önzetlen munkálkodókra nézve „kellems időtöltések”, mert „munka az élet”; addig az önzőkre nézve akadályverseny, melyre sokak nem is pályáznak, mert „nehéz az élet”. A társadalmi élet mezején ezt a két csoportot látom, — mert a kétszínűek ide nem számíthatók — a kik cselekszik a napi krónikát, melyből a napok egymásutánja összeállítja a kis és nagyobb társadalmi körök, községek és vármegyék s ezek által édes hazánk történetének tanulságos képét. S midőn e kép apróbb részleteit — községi, városi és vármegyei társadalmi munkásságát vizsgáljuk: oly ellentétes színeket, érdekcsoportokat látunk, melyek egymással sok tekintetben homlok-egyenest ellentéznek, sőt a mit egyik épít nappal, leontja azt a másik éjjel. S miért lehetséges ez? Mert az egyseség, mint tömegek; községek, mint vidékek kezdik nem ismerni ezt a közmondást: „Segíts magadon s az Isten is megsegít”.

Mindent felülől várunk; pedig a társas élet ereje és hatása öntevékenységekben rejlik.

Hányan tudják, sőt tapasztalták a „vesszőcsomó” törhetlen erejét, csak hogy a vesszőcsök titkos ereje, az egyetértés kezd ritka madárrá lenni. A gőz és villany százada tényleg rohamosan halad, de egyszersmint annyira önző, hogy a legkisebb községben is maholnap a boldogulás a gyors meggazdagodás és a minden áron való feltűnni akarás gyorsfutói — régen elfelejtették a közügy szeretetét. Az önzetlen munkálkodók száma egyre apad ugyannyira, hogy Diogenés lámpásával is megindulhatunk, mert a köznépek kevesek föl sem tűnhetnek, észre sem vétetnek a mai kor gyermekei — a lármás rohanók miatt. S a legérdekesebb az a tünet mind ezekben, hogy csaknem mindenki a hatalomtól vár, kér, sőt követel mindent. Jelszavuk: „A hatalom minden, az egyén semmi”. Mintha a vármegyék és az ország természetes egyetlen oszlopa nem a társadalmi együttérzés volna! Székelyek! Őseiteknek minden dicső tettük, fajti és társadalmi együttérzésnek volt szüle-

ménye, az ma, az lesz ezután is. Csak munkára, egyetértésre és figyelmes munkálkodásra! A legkisebb érdeke egyaránt szent legyen mindenki előtt! A legdiszesebb épület is nemcsak nagy kövekből, de apró homokszemcskékből is áll; mindeniknek fontos szerepe van egyaránt. Megyénk munkás-ügye ép oly figyelemreméltó, mint kereskedelme és ipara, cseléd-ügye pedig ép oly jelentős, mint gazdasági fejlettsége.

Az 1900-ik évi XVI. törvényezik, mely a gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár életbe léptetésével oly szép jövőt ígér, cselekvésre hívja a társadalom minden egyes tagját. Nem is kíván sokat, csak szerettel párosult, egyetértéssel felpáncélozott jóakaratot: meglátni a kicsinyt s hinni azt, hogy kicsinyből lesznek a nagyok.

Jóakaratot kíván ez ügy a nép közt élő értelmiségitől, jegyzőtől, pap- és tanítótól, kiknek soha jobb alkalmuk nem volt áldásosabb ügyben felmelni ubaigazító szavukat. Nem is kell sokat fáradozni; a törvényt és annak végrehajtásáról szóló rendeletet minden községi irodának megküldötték a „Földművelési Értesítő” 1900 évi 50. számával, ezenkívül az ide vonatkozó rövid utasítások megkaphatók még a „Néplap” 1900. évi 50—52. számaiban s ezek karácsoni mellékletében. Ezeknek a nép előtt való felolvasása, rövid megmagyarázása és néhány buzdító szó — megteszik jóhatásukat.

Ilyen, látszólag kicsiny, de valóságban nagy horderejű további a cselédkérdés amaz oldala, melyre nézve a „Székely-Udvarhely” idei 1-ső száma „Miert nincsenek cselédek?” címmel oly önzetlenül, dícséretre nem szoruló buzdósággal tetten meg az első lépést. A gazdát kereső cselédek nyilvántartása és az ügynek teljes fölkarolása nemcsak vármegyei belügyünk, hanem részben nemzetiség, sőt erkölcsi kérdés megoldása is vármegyénkben; a melynek tapintatos keresztyéltele sok virágot megoltalmaz a korai letöréstől és sok ballépést megakadályoz.

Mit tapasztalunk a mai állapotok közelebbi szemügyre vétele alkalmával? A gazda sem jó, a cseléd sem jó, a bér sem jó, de Bukarest mindenben jól! Ez a székelyek Amerikája! Nem tudom elképzelni, hogy ez a nyelvet és szűkebb hazáját oly igen szerető nép hogy tudott any-

nyira megváltozni s idegeneknek erkölcsöt bezsenyező aranya után futni, ha csak nem társadalmi mozdulatlanságában léteznek az ok. Ép ezért munkára s ha már vármegyénknek gazdasági viszonyai, jobban mondva közgazdasági állapotainak szegénysége miatt munkáskezeket kell kiadnunk, elveszteniünk, tereljük ezeket édes hazánk vidékeire, mire nézve nagy mértékben megkönnyebbül munkánk a gazdát kereső cselédek nyilvántartásával. S még csak költségek szervezkedésére sincs szükségünk, ha községeink elöljárói, jegyzői, papjai, tanítói és vármegyénk postamesterei elvállalják ennek az igazán humanus ügynek buzgó munkálását, miiben nem is kételkedem; mely csak annyiból állana, hogy ezt a nép előtt a szokásos módon kihirdessék s hogy a gazdát-kereső cseléd nevét, életkorát egy levelező-lapon minden egyes alkalommal bejelentenek a „Székely-Udvarhely” szerkesztőségének. Ebben különösen sokat tehetnek az egyes vidéki postahivatalkok vezetői, kiknek legnagyobb alkalmuk van erre s a kiket ez ügyben való közreműködésre szintén felkérlek.

Ne várjunk mindent felülől és „hivataltól”. Kezeinket ne tartsuk mindig úgy, mint az államznát várók, hanem fogjuk meg a dolog mindkét végét s hordjuk össze egy jobb jövő épületének anyagát ezekben a társadalmi ügyekben is kitartással. Czéltudatos munkásságú társadalom teszi tagjait megelégedettekké, hazáját erőssé. Így készült biztos alapon szilárd épület!

Cyóri István.

Világnapló.

Vezeti: Bakó Sámuel.

Szomorú esemény a hétköz, hogy közelünk egyik legkiválóbb alakja, a ki nekünk még szűkebb hazánkban is: L u k á c s Béla volt kereskedelmi miniszter, a párisi világkiállítás magyar kormánybiztosa pilanatnyi elmezávarban öngyilkos lett. A fővárosban a Ferenc József-hídrol beleugrott a Dunába s csakis hulláját lehetett kimeríteni. A tulságos sok munka megterte idegeit s már hetekkel ezelőtt egy ideggyógyintézetbe vitette magát. A kétségbeesett lépésre nyabban ösztökélte az az elkeseredés is, melyet rosszakarói azzal okoztak neki, hogy párisi működését, melyért pedig csak halás lehet minden magyars, a legeliványabbul meggyanusították. A megboldogult feleségén kívül még három fia gyszolja. — Van nekünk egy istenadta nagy művésznő, a ki a mellett, hogy dussgazdag főúr, költő, író, zongoraművész és zeneszerző is egy személyben. Ez a esodás tehetségű nagy ember Zichy Géza gróf Felkező s felkérrel is különben zongorázik, ír és költ, mint bárki kortársai közül. 25 évvel ezelőtt lépett elő-

szőr a dobogóra a nagy művész, mint karmester s ennek 25 éves jubileumát ülték meg nagy fényvel egy monstrózus hangverseny kíséretében a fővárosi zene-egyesületek s a magyar királyi operaház, melynek az ünnepeit intendánsa is volt. — Hontvármegyéből Felső-Szemeréről Ivánka Zsigmond egy leleken ifjú és testben erős aggyastán felhívást bocsátott ki a lapokban, melyben felszólítja még életben levő kartársait, hogy azok közül kik 1847-ben Pozsonyban és 1848-ban Budapesten az országgyűlés tagjai voltak, az új század hajnalán gyűljenek össze a képviselőház karzatán találkozóira. Az akkori képviselők közül tudomásunk szerint a pozsonyiak közül három élnek csupán. Tóth Lőrinc Breznóbán, a követe, Szontágh Pál Libetbánya követe és Ivánka Zsigmond Korpona követe. Az 1848-ban Budára egybehívott képviselőház tagjai közül élnek: Bittó István, Frideczky Lajos, Madarász László, Madarász József, Tóth Lőrinc, Török Sándor, Ujfalussy Miklós, Simay György, Ivánka Zsigmond, Joánovics György. Azon képviselők közül pedig, a kik az első független magyar kormányt s annak halhatatlan emlékü kormányzóját, Kossuth Lajost követték Budáról Debreczenre s onnét Budára, innét Szegedre, majd Aradra s onnét a haza határára tul Törökországba, már csak ketten élnek: Bittó István és Ivánka Zsigmond. — Ha felemlíjük még, hogy a Petőfi-Társaság nagy gyűlést tartott és azt, hogy Sopronmegye új főispánjának Széchenyi Emil grótot, Mosonvármegye főispánjának Nagy Jenőt, Vasvármegye tiszti főügyészét, Szeged főispánjának pedig Szapary László grótot, a fiumei kormányzó öcsesét nevezte ki a király; hazánk nevezetesebb eseményeivel beszámoltunk. Nem újság ugyanis, hogy mindenfelől nagy a hideg és a hó. A külföldi események valóságilag pangottak a héten. A burok még mindig verik az angolok ismét s Kinában a békealkudozások folynak.

Népszerű felolvasás

a fonalas (rostos) len termelés, kidolgozása és értékesítéséről.

A nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszterium rendeletére kisgazdáknak előadja Füredi Lajos m. kir. gazdasági szaktanár Kassán.

I.
A lennek mint növénynek külső hánca adja azt az anyagot, a melyből ösanyánk a történelmi adatok és számos lelet bizonyítéka szerint már 3000 év előtt a vásznakat és asztalneműeket szöttek.

A jelenleg Európában termesztett len kétféle: a zárttoku vagy zárólen, melynek gubója éréskor sem nyílik ki; ennek szára vastagabb, erősebb és általában hosszabbra megnő; továbbá a nyílt toku, u. n. nyílt len, melynek gubója érett állapotban széjjel nyílik. Ez utóbbinak szára többnyire alacsonyabbn növekszik, de a belőle nyert rost finomabb és puhább. Az előbbeni az, a mely a lentermesztésben nyabban foglalkozó Oroszországban, különösen Riga és Pernau környékén, valamint Belgiumban, Német- és Csehszlovákiában leginkább el van terjedve, mint olyan, a mely sokkal bővebb terméshozamánál fogva a gazdára nézve sokkal jövedelmezőbb.

A mint hogy ez a növény emberemlékezet óta mindig a nőknék volt kedvence, azonképpen könyes és finom növény is az, a mely a gyöngédelen kezek munkáját megboszolja és csak közczsal fizet, melynek métermázsája 24 koronánál ritkán szokott többet érni, holott a gyengéd bánásmódot, a gondos megművelést, szorgos ápolást busában meghálálja, úgy hogy — a mint

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGZÁJA.

Újévi gondolatok.

Irta s az Iparos Önképzőkör 1901. jan. 7-iki filiéréstélyén felolvasta:
Kovács Daniel.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája).

Még fülünkben zognak a harangok, melyek egy megvénült századnak az örök mulandóság mindent elnyelő homályába való letűnését s egy újnak kezdetét bugták. Ugyan van-e ember, a ki ihletetlenül tudna megállani ennél a pontnál és el nem merengene az időnek végtelenül, szakadatlanul előre rohanó folyásánál, mely megkérdésünknél nélkül sodor bennünket is tovább-tovább az élet küzdelmekkel teljes tengerén. Én azt hiszem, hogy ezt az alkalmat, mikor még annyira friss emlékeztünkben van a mult ismert bajaival s örömeivel s mikor keblünket az új év ezer meg ezer reményével sugározza be a jövő iránt, ezt az alkalmat alig használhatjuk fel celszerűbben, mintha elgondolkozunk egy kissé emberi létünk czéljáról s esetleg arról, hogy vannak-e módok, melyekkel e czélt elérhetjük.

Már a régi bölcsék nagy buzgósággal tanakodtak az emberi lét kérdéséről, de az eredménytel, a mire jutottak, magok sem voltak melegevédeve s mondhathat, hogy az újabb kor bölcsői, kik ennek a kérdésnek egész életüket szentelték, épen nem mentek többre, mint a régiek és ha mi, a kik épen nem vagyunk bölcsék, törjük a fejünket ezen a kérdésen, csak oda jutunk a hova a költő:

Lenni vagy nem lenni, kérdés kérdése,
Melynek nehéz, kétes, szép a megfajtése.
Nagy a kérdés, a melyet ha mélyen vizsgálók,
Még több mélységeknek mélyére találók.

S ennek oka a mi véges elménk, mely bizonyos határon túl nemmondja a szolgálatot.

Mi az mégis, a mi ennek a kérdésnek titokzatos homályába hevílágít? Mi az, a mi az embert, a nélkül, hogy tisztában lenne élete rendeltetésével, az élet küzdelmei között fenntartja? Mondjam-e, hogy az a hit,

a törhetlen, rendithetlen hit egy bölcs, egy igazságos, egy véges elme által fel nem fogható istemben, a ki egy jobb jövő örök boldogságának reményét plántálta szívünkbe, a ki a kétségbeesés szélén is küzdelemre tudja hívni az embert nyájás, biztató szavával: „E-m-ber, küzdj és bizza bizzál”.

Mily fenségesen van kifejezve e pár szóban az ember hivatása: küzdes és bizalom a küzdelem sikerében, az elérendő boldogságban Mennyi vizsgálatás van az igéretben, hogy küzdelmünk jutalma a boldogság. És ugyan ki ne epedne a boldogság után! Pedig keves ember tudná megmondani, hogy mi a boldogság és hányszor tévedünk ítéletünkben, mikor némi irigységgel fogjuk rá egyik-másik emberre, hogy boldog, holott talán épen a legszerencsétlenebb.

A költők elég gazdagok a boldogság festésében. A mely gondolkodásu br. Eötvös Józsefnél a boldogságra vonatkozólag a következő sorokat olvassuk: „Elmének s kedélyünk nyugalma a legfőbb, sőt az egyetlen boldogság”. Ezzel egyezik az ó-kor klasszikus költője, a ki azt mondja, hogy a kinek elátkozott feje felett a Damokles kardja függ, annak nem hozzák meg étvágyát a legpompásabb eledetek sem és nem hoznak szemére édes álmot a madarak éneke, a lant és ceterák kellemes pengése; az édes álmot a szegények kunyhóit kezesi, a gazdag háta mögött ott kísért a sötét gond.

Máshelyt ugyancsak br. Eötvös így okoskodik: „Félig közmondássá vált, hogy az a boldog, kinek szükségai nincsenek s valóban helyesen, ha boldogságunk alatt azt értjük, hogy az élet gondjai s csapásaitól mentek legyünk. Mentől kevesebb szorulunk, mentől kevesebbet érzünk, mentől kevesebbet kívánunk, egyszóval mentől kevesebbet élünk, annál kevesebbet szenvedünk, ennélfogva csakugyan az a boldog, a ki nem született: ha azonban megfordítjuk a dolgot s boldogságnak azt az érzést nevezzük, a mely szükségérzetünk kielégéséből származik, akkor kimondhatjuk, hogy boldogságunk kielégíthető szükségérzetünk számától függ”. A ki sem

anyagi, sem szellemi szükségét nem érzet, annak a boldogságról fogalma sem lehet. De épen a fent idézett nézetnek logikus következménye bölcs íróknak az a véleménye is, hogy „a boldogság, melyet a világon élvezhetünk, sokkal kevesebbé függ attól, hogy miként viseljük magukat irányunkban mások, mint attól, hogy mint járunk el mind magunk mások irányában”.

Szakadatlanul küzdünk a boldogságért, pedig mennyi akadály állja útját ennek a boldogságnak! Milyen hajlandók vagyunk mi ezeket az akadályokat külső okokban keresni, milyen könnyően okozzuk küzdelmeink sikertelenségéért a véletlen, a szerencsét, a sorsot, a vézteleit, meg meg sok mást, csak arra nem gondolunk, hogy magunkban keressük a hibát; arra nem gondolunk, hogy hátha mi magunk nem vagyunk feleggyerve azokkal a fegyverekkel, melyek boldogságunk kivívásához szükségesek.

Ha boldogságot akarunk, szereljük fel magunkat sok, sok fegyverrel s első sorban a munkászeretet és kötelességérzet fegyverével. „Ha nagy fájdalmak érnek — mondja a költő — csak az élet gondjaiban s hivatásunk visszautasíthatlan kötelességeiben találhatjuk vizsgálatásainkat. A szenvedések ellentéte s azért legjobb övszere a tevés s az anyakinek gyermeke sirhantja fölött eszébe jut, hogy többi gyermekei számára még főznie kell, jobban kiragadtatik fájdalomából, mintha a világ bölcséinek vizsgálatásait hallaná”. A munka és kötelesség teljesítése tehát nemcsak önértünket neveli, hanem fájdalomkban vizsgálatásul is szolgál. Szeressük a munkát magáért a munkáért s ekkor a munka felemel bennünket, megszerzi ket sokszorosan fokozza. De valamint a hazaszeretet pusztá jelszóvá válik azoknál, kik csak szájukkal szeretik a hazát, épen úgy lealacsonyul a munka azoknál, kik csak azon a czímen követelnek maguknak helyet a társadalomban, mert munkás zubbony van rajtuk.

Ki kötelességét hiven teljesíti, ha iránta az egész világ igazságtalan lenne is, abban a kellemetes érzés-

ben, mely a munka hü teljesítése folytán tölti el a szívét, megtalálja keresett boldogságát. Az az idő, a mit kötelességünk hü teljesítésében töltünk el, elvonja lelkünket azoktól a gondoktól, a mik az életet gyötrelmessé szokták tenni; ez alatt az idő alatt lefegyverezünk, elnémitjük azokat a szenvedéseket, melyek minden szegletből kiállnak felénk.

De szereljük fel magunkat az ismeretek fegyverével is.

„Törekedjünk ismeretekre”, erre int bennünket az életet tapasztalt jeles író, de erre int bennünket a kor maga is, melyben élünk. Olyan korszakban élünk, hogy nagyon sok ismeretre van szükségünk.

Az ismeretek szerzésének alapja a tapasztalatás, élő példák on okulás. De mellőzhetjük-e azokat a megszerzett és a mult idők példából levont ismereteket, melyeket ahhoz értő férfiak könyvekben megírva hagytak ránk?

Sok, sok könyv van már megírva, kinyomtatva, csinos alakban a közönség rendelkezésére bocsátva. Vajjon azt értem-e én, hogy ezeket mind elolvassuk? Hiszen ez képtelen ohajtás volna. Válasszunk meg olvasmányainkat; olvassunk olyan könyveket, mikből valóságosan tanulunk, mikből ítéletünket biztosabbá, felfogásunkat élesebbé, ismeretünket bővebbé, tapasztalásunkat szélesebbé tehetjük. A napi lapoknak sokszor koholt szenzációs hírei, újdonságai; képzetünkét, idegeinket felháborító rémregények mind csak arra való, hogy képzetünket felesigérzzák, kötele munkálkodásunktól az időt elrabolják, idegeinket felbujtogatásával bennünket a munkára restekké, kénytelenkedtetékké togyenek.

A jó könyvek olvasása, élettapasztalatok gyűjtése ítélő képességünket fejleszt, már pedig az élet sok-sok változatainak megismerése, a különféle viszonyoknak helyes megítélése önként kezünkbe adja a fegyvert, melylyel velök sikeresen megküzdehetünk.

(Vége köv.)

azt Belgiumban volt alkalom tapasztalni — méter-

Abból indulok ki, hogy a lent a föld felett oly magasra

Nagyon érzékeny a lent a földalatti víz és a tartós

Nagyon jelentékeny körülmény a lent természeténél

Osszegezve mindezt, a lenvetés sikere függ a jó

Mielőtt erre érdemelegesen átrétnék, hangsúlyoznom

Először is a földék bevetésének sorrendjére nézve

Legjobb lesz a lent trágyázott kalászos növény

Mondjuk tehát, hogy kiválasztottunk volna a lent

Ekkor következik az a munka, a mely hivatra van

Ha most önk újra azt kérdeznék, hogy háni vért

De ne úgy szantsunk ám! Keskenybet kell fo-

Nezzük most, hogy mi történik telen át ezzel a

Legelső dolgunk lesz az özi ugar barázdáit széjjel

A „Magyar Pestalozzi” érdemes szerkesz-

föld jól kifagyt, nagyon könnyen megy annyira, hogy

E két műtrágya igen előnyöknek bizonyult, külön-

Ha a föld a sok téli hónyomás alatt nagyon ösz-

Ezután jön a mag elvetése. A vetésre a magot a

Ha a mag elvetését, be kell azt boronálni, de

A hengerezéssel el van érve az, hogy a nedves-

Ha a mag elvetését, be kell azt boronálni, de

A hengerezéssel tehát elérjük, hogy a mag a

A hengerezéssel tehát elérjük, hogy a mag a

Az ilyen, kitűnően megművelt lenvetés sikerül

Az ilyen, kitűnően megművelt lenvetés sikerül

Közmívelődés.

Tanítóinkhoz.

Felhívás a „Magyar Pestalozzi” érdekeben

E sorokat vármegyénk tanítóihoz intézem. A nép-

A „Magyar Pestalozzi” olyan eszmét, gond-

A „Magyar Pestalozzi” érdemes szerkesz-

Elsőrangú hazai tudósok, politikusok és publicisták

A „Magyar Pestalozzi” három éves pályafu-

A „Magyar Pestalozzi” változatos tartal-

E változatos program mellett a „Magyar

A „Magyar Pestalozzi” Budapestben, heten-

A „Magyar Pestalozzi” még egyszer vármeg-

A „Magyar Pestalozsi” még egyszer vármeg-

Sz.-Udvarhely, 1901. jan. 8.

Tanítói gyűlés.

Az Udvarhely járási tanítói

Iparügyek.

Solyomossy Endre tanár e hó 6-án „Az ipar

A mai, európai kultúrnepnek eredetileg nem

A mai, európai kultúrnepnek eredetileg nem

A mai, európai kultúrnepnek eredetileg nem

A mai, európai kultúrnepnek eredetileg nem

A mai, európai kultúrnepnek eredetileg nem

Különfélek.

Epilogus a képzelt művésztől.

„Műdém ifju volt, s nagyon szerette a jót.”

Am ez már régén történt, Azóta minden megvál-

Am ez már régén történt, Azóta minden megvál-

Hát a korrupciónak vége. Jog, törvény, igazság

Mondom, meghaldogult ösön, nem igen hiszem,

Canis mater, boldog állapot is a mai. Nem a szent-

Tulajdonképen ez volna az igazság és így kellett

Nyisztor Lőrincz oláhfalvi atyámfia ezt érti és

Dr Gyarmathy Dezso ur ellen, a ki Székely-

Dr Gyarmathy Dezso ur, a mint mindenfélől

Ez előtt meghajlok, ezt elismere

Dr Gyarmathy Dezso ur, a mint mindenfélől

Az utolsó, felebbzethetlen ítélet szóról-szóra a

Magyar királyi Belügyminiszter.

Udvarhelyvármegye közügy-táti bizottságának

A fegyelmi választmányának 1900. évi novem-

A fegyelmi választmányának 2240—900. sz. a. hozott

A fegyelmi választmányának, a fegyelmi ügy ér-

A fegyelmi választmányának, a fegyelmi ügy ér-

1. Székely-Udvarhely rendezett tanácsú város

2. A Székely-Udvarhely rendezett tanácsú város

3. A Székely-Udvarhely városi tisztviselő nyu-

Ellenben mellőzöm a vagyonai felelősség szá-

A hivatalvesztés büntetése volt megállapítandó

A hivatalvesztés büntetése volt megállapítandó

A hivatalvesztés büntetése volt megállapítandó

A hivatalvesztés büntetése volt megállapítandó

számítás alá esik két még tétel Gergely és neje

Ezek posztit mindenki.

Képzelt sőt áll elő akarki

Egy főváros cettel s azt hisz

Ha voltak régen elenyészté-

Ha voltak régen elenyészté-

Amint enl Homoródneml,

Homoródneml, a Homoródneml,

Am amier mester (s en ur

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Errare hui minden ember

Hivatalos rész.

Sz. 2226/900. alisp. Udvarhely város rendőrfőkapitánya és valamennyi községi előjárásnak. Közöves végett értesitem, hogy Peter Albert nagygalambfalvi lakosnak folyó évi november 7-én este felé a nagygalambfalvi hata on egy nagy erős öreg sárgás barna hím kopója, melynek nyakán, felül majdnem egymás mellett, 2 fehér pont van és a mely Jámber névre hallgat, elveszett. Székely-Udvarhelyt, 1900. évi decz. hó 22-én. Alispán helyett: gróf Lázár főjegyző.

Hirdetések.

A kir. állami erdőhivatal Segesváron. 1900. évi 1514. sz.

Pályázat.

A segesvári m. kir. állami erdőhivatal kerületében megüresedett II-od osztályú járási erdőőr állásra ezennel pályázat hirdetik. Ezen állás járandósága: 360 korona évi bér, 50 korona lakbér, 40 korona ruhaatlány és 40 korona tüzfiaatlány, vagyis mindössze évi 490 korona készpénz illetmény. Pályázók felhívattak, hogy az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. §-ában előírt minősítvényvel, eddigi alkalmaztatásukra vonatkozó szolgálati bizonyítványával és végül ép szellemi erő- és egészséges testalkaton kívül — jó látó és halló képességüket igazoló orvosi bizonyítvánnyal felszerelt és sajátkezűleg, magyarul írt kérvényeket alólirott állami erdőhivatalhoz legkésőbb **folyó évi január hó 25-ig** nyújták be. A kérvénybe felemlítendő, hogy pályázó a hivatalos magyar nyelvet szóban és írásban bírja. A kinevezés egy évi próba szolgálati idő letelte után véglegesítettik. Segesvárt, 1901. évi január hó 4-én. M. kir. állami erdőhivatal.

Sz. 14.763—900. szb.

Feladási hirdetés.

Udvarhelyvármegyében Oklánd község közbirtokosságának eladásra engedélyezett fatömeg iránti 1-es árverés eredményre nem vezetvén, a II-ik zárt írásbeli ajánlattal kapcsolatos nyílt árverésre határidőül **1901. évi január 15-ike** d. e. 10 óráját tűzöm ki Oklánd község-háza-hoz. Eladás tárgyát képezi azon faanyag, mely a 60.585—1900. számú magas rendeletben kitüntetett területeken találtatott és 633 m³ mü, 986 m³ tüzfára becsült tölgy, illetve 3525 m³ mü- 9589 m³ tüzfára becsült bükkfakészlet. Kiküldési ár 3392 K, illetve 8974 K. Bónatpénz 10 százalék. Utóajánlat nem fogadtatik el. Az árverési feltételek s a részletes becslések adatai a község előjáróságánál, a járási főszolgabírónál és a vargasi m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők. H.-Okland, 1900. december 23-án. Benedek Imre, főszolgabíró.

Pilseni ösforrás! Pilseni ösforrás! NEMZETI KAVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM SZÉKELY-UDVARHELYT (Kossuth-utca). A SÖR-ek „SÖR“-e, azok királya: A „PILSENI ÖSFORRÁS SÖR“. Ennek az orvosi tekintélyek által is kitűnő minőségűnek elismert, egészségügyi szempontból megbecsülhetetlen italnak kimerésére csamokot nyitottam. Tiszán kezelt valódi erdélyi korok-kal, jó magyar kenyérrel állók a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Reggeli, ebéd, vacsora abnonment-tel kényelmes berendezett helyiségben, valamint házakhoz szállítva is — nálam a legolcsóbb árakban kapható. — Vidéki közönség részére — szükség esetén — egészen külön szobával rendelkezem, hol a legolcsóbb és izletesebb ellátást biztosítom. A n. é. közönség látogatását kérve, vagyok és maradok legalázatosabb szolgálója: Schneider G. A. Sándor István. Naponta változatos étrend; egy villás zóna-reggeli 8kr (16 fillér)

Sz. 1420/1900. tlkvv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíró mint tlkvi hatóság közöri teszi, hogy I. B. Misselbacher senior segesvári czog végrehajtónak Simén Gábor és neje Balási Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni 539 korona 44 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykeresztúri kir. járásbíró) területén lévő, m. b. dekuti 25. sz. tjkvben A 1. 1-161 18. r. sz. 35. 2., 36., 223., 304. 2., 392. 3., 403. 2., 405., 433., 463. 2., 492., 506., 521., 526., 653., 687. 1., 768., 808., 874. 1., 875. és 945. 2. hr. sz. ingatlanokra egészen és egy tömegben 625 korona, az o.-hidegkúti 171. sz. tjkvben foglalt 537. és 1130. hr. sz. ingatlanokra egészen és egy tömegben 345 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi február hó 13-ik napján d. e. 9 órakor** M-Hidegkúti, illetőleg ugyanazon nap **delután 3 órakor** O-Hidegkúti község házánál megtartando nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatik fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bónatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Székely-Keresztúron, 1900. október 31-én. VERESS, kir. albiró.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kór-d-kban kitűnő sikerrel használt külszer a **REUMA-SZESZ** biztos s kiváló gyors hatású készvény. csusz, renma, ischias stb. ellen. Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidősebb közsvény és csuszajádmalmat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszűntette. **Fog- vagy fejfájást 5 percz alatt megszüntet.** Egy üveg ára használati utasítással 1 K, erősebb 2 korona 40 fillér. Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban. Postán utóvétel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: **VIDDERGYULA** gyógyszerész S.-A.-UJHELY. Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerárban, király-utca 12. (s az 1. g. sz. 12.) „Nador gyógyszerár-iban, Váci-örút 17. Sz.-Udvarhelyen: Solyomossy János és Sz.-Keresztúron: Lengyel Samu gyógyszerár-ában.

Nagy lámpa raktár. A helyi és vidéki építkező közönséget ez uton van szerencsém értesíteni, hogy mindenféle üvegezéseket a legújtanosabb árak mellett elvállalok. A munkalatoznak pontos és gyors kivételéről kezesseget vállalok, vaamint arról is kezeskedem, hogy a legközönségsébb üvegtáblám is eselhorzági sima, fehér üvegek, tehát a legkényesebb igényeknek is megfelelek. — Továbbá van szerencsém egész újonnan berendezett porzellán-, fűszer- és lámpa-fabrikámat a helyi és vidéki közönség szíves ártelofogására ajánlani. A nagyérdemű közönség szives megrendelését kérve, vagyok teljes tisztellett: **Szentpétery Gergely.** Legújtanosabb árak.

435—1900. sz. **Árverési hirdetmény.** A helybeli m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskola igazgatósága a köböl faragott, kiseljtezendő, ornamentikus részleteket nyilvános árverezés útján eladja. Az árverezés **folyó évi január hó 15-én (kedden) délelőtt 10 órakor** az intézet helyiségében fog megejteni. Székely-Udvarhely, 1901. január hó 9-én. **Az igazgatóság.** **HAZAI IPAR!** **WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI** szöveggyár, KÉSMÁRK elismert birneves **szepe-ségi vászon** és **damaszt áru,** minden nagyobb üzletben kaphatók. Gyáraiból származó minden darab áru ezen védjegy-gyel van ellátva. **HAZAI IPAR!**

Udvarhelyvármegye sz.-udvarhelyi járás főszolgabírójára. Sz. 7642/1900. szb. **Pályázati hirdetmény.** Udvarhelyvármegyében a VIII-ik közegészségügyi körorvosi állomás lemondás folytán üresedésbe jött senki sem pályázván, újra pályázat hirdettek. Ezen körhöz Szentegyházás- és Kápolnás-Olahfalva, Lovéte és H.-Almás községek tartoznak, Szt.-egyházás-Olahfalva központtal, hol az orvos köteles lakni. Fizetése évi 800 korona és természetbeni lakás. A körorvos nyáron a honoráridó gyógyfürdőn a fürdőorvosi teendőket végezvén, ezért külön 400 korona fizetés s a fürdőben két szobából álló lakás illeti. Az orvosi rendeletek, valamint a műtétek díjai is szabályozva vannak 1 koronától 10 koronáig, vagyontalan betegek díj nélkül kezelendők. Járvány kiütése, vagy hivatalból tett kiküldetésnél a körorvosi díj nem illeti, csak természetbeni kiszolgáltatandó fuvar, vagy annak ára kilométerenkint 20 fillér. A körorvos köteles leend havonként és felévenként a járási orvoshoz egészségügyi jelentést és kimutatást beküldeni. A pályázni kívánók felhívattak, hogy 1876. évi XIV. t. cz. értelmében felszerelt folyamodványaikát **1901. évi február hó 10-ig** alólirott járási főszolgabíróhoz adják be. Sz.-Udvarhelyt, 1900. november hó 9-én. **Dr Demeter Lőrincz,** főszolgabíró.

A BŐRIPAR-SZÖVETKEZET SZÉKELY-UDVARHELYT, Kossuth-utca. Tagjainak keresete, hitele és üzleti érdekeiknek előmozdítását tüzte feladatán. Ajánlja az erdélyi részekben páratlanul álló olcsóságu és kitűnő **cipőfelsőrészeit** minden alaku cipőkhöz. Raktáron vannak és mindig a legkivalóbb minőségben kaphatók: I., II., III-szor üteltett ökor- és bival- talpak 40 1.35-ig. Angol talpbélés, cseres hasított, boeskor talpak. Tehén-, pilling- és borjubőrök (fekete és viksos). Külöftele legfinomabb zergék. Csizma- és cipőbélések mindenféle színben (juhbor). Legfinomabb szatén és lag, kidtör, francia sevro, oroszlag. Sztygartok részre blank és szines juh- mosó. Ponyvák mérték után megrendelhetők. **Cipőkencök fekete és sárgacipőkhez legolcsóbban itt kap- vesz s azt 10 2 koronás öszezgekben pontosan fizeti. Egy részjegy ára 40 korona. Felvételre bar- mikor lehet lentkezni a szövetezet helyiségében.** **Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!** A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak és czélszerűnek ismertettél el. **KÖSZÖNETNYILVÁNITAS.** Ő fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala. Általános Asbestáru-gyár. Ő császári és királyi fensége Szalvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest- talppal béelt cipőkkel. Ő fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábái nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknek. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel, ugyanannál a czípsznél s aztán küldjek ide. Hiszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, mint megfelelők voltak a szalon-cipők. **Krahl, huszárkapitány.** Zágráb, 1898. július 8. Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke a következőket írja: Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáradásom, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel. Szives tanácsát köszöni **Wekerle Sándor.** Dánoson, 1897. szeptember 17. Köszönetnyilvánítás Cho... Olga grófnő udvarhölgytől. **Órjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól. Nincs többé láb fáradás!** Sem tykszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viseles után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr Hőgyös-fele, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el. **Kettős vastagságu 2 kor. 40 fill egyszerű I kor. 20 fill., homoktalp 80 fill., gyermekeknek fele.** Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatt. Viszontelárusítóknak megfelelő árengedmény. Szétküldés csakis utóvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen. **Az asbestáru-gyár képviselote: Lőrincz Sándor Székely-Udvarhelyt, Kossuth-utca.**

NAPTÁRAK a **SZÉKELY-UTVARHELY** kiadóhivatalában (Etegh Pál könyv- és papírkereskedésében) **Székely-Udvarhelyt** kaphatók a legnagyobb választékban. **BOR** tiszta természetes erdélyi és magyarországi termős, melyek valóságát teljes felelőséggel szavatol: **FERNENGEL GYULA** jöhírű pinézéjéből Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban: **Nagyban 56 literen felül hektoliterenkint 36 koronától 140 koronáig.** **Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 korona 80 fillérig.** Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR! **WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI** szöveggyár, KÉSMÁRK elismert birneves **szepe-ségi vászon** és **damaszt áru,** minden nagyobb üzletben kaphatók. Gyáraiból származó minden darab áru ezen védjegy-gyel van ellátva. **HAZAI IPAR!**

A BŐRIPAR-SZÖVETKEZET SZÉKELY-UDVARHELYT, Kossuth-utca. Tagjainak keresete, hitele és üzleti érdekeiknek előmozdítását tüzte feladatán. Ajánlja az erdélyi részekben páratlanul álló olcsóságu és kitűnő **cipőfelsőrészeit** minden alaku cipőkhöz. Raktáron vannak és mindig a legkivalóbb minőségben kaphatók: I., II., III-szor üteltett ökor- és bival- talpak 40 1.35-ig. Angol talpbélés, cseres hasított, boeskor talpak. Tehén-, pilling- és borjubőrök (fekete és viksos). Külöftele legfinomabb zergék. Csizma- és cipőbélések mindenféle színben (juhbor). Legfinomabb szatén és lag, kidtör, francia sevro, oroszlag. Sztygartok részre blank és szines juh- mosó. Ponyvák mérték után megrendelhetők. **Cipőkencök fekete és sárgacipőkhez legolcsóbban itt kap- vesz s azt 10 2 koronás öszezgekben pontosan fizeti. Egy részjegy ára 40 korona. Felvételre bar- mikor lehet lentkezni a szövetezet helyiségében.** **Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!** A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak és czélszerűnek ismertettél el. **KÖSZÖNETNYILVÁNITAS.** Ő fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala. Általános Asbestáru-gyár. Ő császári és királyi fensége Szalvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest- talppal béelt cipőkkel. Ő fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábái nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknek. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel, ugyanannál a czípsznél s aztán küldjek ide. Hiszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, mint megfelelők voltak a szalon-cipők. **Krahl, huszárkapitány.** Zágráb, 1898. július 8. Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke a következőket írja: Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáradásom, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel. Szives tanácsát köszöni **Wekerle Sándor.** Dánoson, 1897. szeptember 17. Köszönetnyilvánítás Cho... Olga grófnő udvarhölgytől. **Órjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól. Nincs többé láb fáradás!** Sem tykszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viseles után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr Hőgyös-fele, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el. **Kettős vastagságu 2 kor. 40 fill egyszerű I kor. 20 fill., homoktalp 80 fill., gyermekeknek fele.** Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatt. Viszontelárusítóknak megfelelő árengedmény. Szétküldés csakis utóvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen. **Az asbestáru-gyár képviselote: Lőrincz Sándor Székely-Udvarhelyt, Kossuth-utca.**

Helvidi... EI ÖRIZET... Egész évre... Fél évre... Negyed évre... Külföldre... Papok, tanítók, és köz. előjárók tanító-egyet tag... — Egy p... Megjelen... va... **Főszol...** do... Udvarh... ságának ez... tartatott meg... Az ez... figyelemmel... toll azon je... a közigazga... czélszerűbb... megye veze... Ugyanis... jában felhoz... menete meg... ken és az o... előtti alkob... Bardocz fi... lényeges, fo... különítmény... Elisme... már azért i... doskodik, l... legyen rend... Bardoc... odaváló va... Mint re... öt Székely... széknek a... fűszékét ke... távolság, fe... szetes közle... ván, a lap... gasabb köz... részt s csak... Volt a... vagyis vulg... tisztnek vag... megye legu... hosszigan... ősi szokás... Tehát... bíró... utolsó kir... Elek, duló... széknek fő... denakon, a... * Ezen... náluk is kos... s za-emlékező... **A „SZÉ...** **Sz...** **Hogyha a t...** **Valami szok...** **Szin, pompá...** **Mindenben...** **Szeretel az...** **Ennek a sz...** **Hogy ragyo...** **S legyen a...** **Uralkodjék...** **Hiszen, meg...** **Érette van...** **Érette faká...** **Héj, de sol...** **Mintha esa...** **Vérssel, k...** **Pedig keny...** **Erdőben, l...** **Vad gyöny...** **S egyre sz...** **Azért oly...** **Az otthom...** **A megkím...** **Gyönyörűn...** **S azon at...** **Mezőn, istá...** **A miket a...** **Meg is vol...** **Mindig vo...**